

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

MOTINŲ MITYBOS NEPAKANKAMUMO IR PIRMOS PALIKUONIŲ KARTOS SKYDLIAUKĖS HISTOPATOLOGINIŲ POKYČIŲ SĄSAJOS

Darbo autorės. Jekaterina STRELČENKO, IV kursas, Gerda ŠLAŽAITĖ, IV kursas.

Darbo vadovė. Prof. dr. Renata ŠIMKŪNAITĖ–RIZGELIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Įvertinti eksperimentinių žiurkių, kurių motinos patyrė mitybos deficitą, skydliaukės histopatologinius pokyčius ir palyginti pirmos palikuonių kartos tyrimo rezultatus tarp grupių ir lyčių.

Darbo metodika. AHA katedroje 2014–2016 metais atlikto eksperimento metu žiurkės buvo paskirstytos į tris grupes. Kontrolinė grupė (KG) maitinta atsižvelgiant į pašaro gamintojo rekomendacijas. Pirmajai eksperimentinei grupei (1 EG) 1 mėnesį prieš vaikingumą buvo skiriama 50 procentų sumažinta pašaro norma. Antrajai eksperimentinei grupei (2 EG) pašaro norma buvo sumažinta 50 procentų iki ir per visą vaikingumo laikotarpį. Šiame tyrimo etape buvo išanalizuoti šių žiurkių pirmosios palikuonių kartos (5 patinėlių: 1 (KG), 2 (1 EG), 2 (2 EG) ir 5 patelių: 1 (KG), 2 (1 EG), 2 (2 EG)) skydliaukės mikropreparatai. Kiekviename pjūvyje 20x objektyvu atsitiktinai pasirinktuose laukuose mikropreparato centre ir periferijoje buvo skaičiuojami folikulai, matuojamas folikulų plotas ir folikulinių ląstelių aukštis, vertinami kokybiniai histologiniai netipiškų folikulų, stromos kiekio ir limfocitinės infiltracijos pokyčiai. Mikroskopavimui ir matavimui naudota CellSens programinė įranga (*Olympus, Vokietija*). Gauti rezultatai buvo lyginami tarp tiriamųjų grupių ir lyčių. Kiekybinių kintamųjų normalumas įvertintas Shapiro–Wilk testo pagalba. Medianų palyginimui naudotas Mann-Whitney U (Wilcoxon) testas. Nustatyti skirtumai laikomi statistiškai reikšmingais, kai $p < 0,05$. Statistinė analizė atlikta naudojant R programą (4.3.3 versija) su Rcmdr paketu (2.9–2 versija).

Rezultatai. Analizuojant preparatus mikroskopiškai, pastebėta, kad bendrai abiejų lyčių individų folikulų skaičiaus mediana buvo didesnė 1 EG lyginant su KG, skirtumas yra statistiškai reikšmingas ($p=0,003$), tačiau, pagal lytis, reikšmingas skirtumas nustatytas tik tarp patelių ($p<0,001$). Folikulų skaičiaus mediana 2 EG buvo mažesnė negu KG vertinant bendrai ir tarp patelių, tačiau statistiškai reikšmingas skirtumas nustatytas tik tarp patelių ($p<0,001$). Įvertinus folikulų plotų medianas, rastas statistiškai reikšmingas skirtumas lyginant KG su 1 EG ir 2 EG ($p<0,001$): abiejų eksperimentinių grupių žiurkių folikulų plotas buvo didesnis ir bendrai, ir skirtingų lyčių grupėse. Išsiskyrė tik 1 EG patelės, kurių folikulų ploto mediana buvo mažesnė negu KG ($p<0,001$). Lyginant lytis pastebėta, kad patelių folikulai buvo didesni negu patinėlių ir KG, ir 2 EG, tačiau 1 EG didesni folikulai buvo būdingi patinėliams, skirtumai yra statistiškai reikšmingi

($p < 0,001$). Išmatavus folikulinių ląstelių aukščius, nustatyta, jog medianos reikšmingai skyrėsi tarp KG ir eksperimentinių grupių ($p < 0,001$): 1 EG ir 2 EG ląstelių aukštis buvo didesnis ir bendrai, ir skirtingų lyčių grupėse. Lyginant lytis nustatyta, jog patelių folikulinės ląstelės buvo aukštesnės negu patinėlių visose tiriamųjų grupėse, skirtumai yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,001$). Eksperimentinėse grupėse rasti ir netipiški folikulai: 1 EG aptikti didesni, netaisyklingos formos folikulai, ryškesni patinėlių skydliaukėse, dalis 2 EG patinėlių ir patelių folikulų neturėjo aiškių spindžių, pastebėta dydžių variacija nuo labai smulkių iki labai didelių folikulų. Abiejų eksperimentinių grupių palikuonių skydliaukėse pastebėtas stromos pagausėjimas ir limfocitinė infiltracija.

Išvados. Motinų mitybos deficitas prieš vaikingumą bei prieš ir per vaikingumą gali būti siejamas su palikuonių skydliaukės folikulų skaičiaus pakitimais, folikulų pločio ir folikulinių ląstelių aukščio padidėjimu, stromos kiekio ir limfocitinės infiltracijos pagausėjimu.

Raktažodžiai. Mitybos nepakankamumas; vaikingumas; skydliaukė; folikulinės ląstelės; folikulai.